

1/8°  
1862



Wuc̄ba  
ubot Specjalna teho  
Richesčzijan stwora

Rodfe  
Sobstwiczenie

moſt tñch.  
najnuſniſchich Wuc̄bów  
teho Richesčzijan  
stwora,

možebje ſo tñch  
potříb k vrijetemu moſej p. Bo-  
žemu Blidu hicj džedža.

M. S.

3. Schrift

moſtej ſaložene a

bola

poč. doth. Matthiaš

čane a ſnamafanju.

1807.

# Lube Džecži!

Sudn macže my te najus-  
nische wuczbe teho Rä sche-  
sczijanstwa. Prozujeće  
śo, so byschcze I. Katechismus  
derje na wukli. Potom 2.  
czincze ſebi tudn to roſwus-  
čenje smajomne, a na to simi-  
cze 3. To wukładowanje te-  
ho Katechismusa, kij je w Ka-  
menzu saložene, tak pſchindje-  
cze my kpoſnaczu teje Wjer-  
noscze. Wukcze tejž ſiwjerit  
Pſalme, Spruchi, a Ruels-  
ſche, kwoſvilenju we tejiwjeri.

Boh daj ftemu Radu a  
Sbožje, aſpoſchcž, so byſch-  
cze wjaſchizy druhu kſches-  
czijenjo doſtojni Hoſcžio  
pſchi Božim Blidži buli!  
Piſane w Muiſedži vola Tu-  
chorja ton 10. Džen teho Mui-  
ſaza Januariuſa, w Ljecžt  
1741. Pſchi druhim Čiſchcze-  
nju ſu 10. nusne Proſchenja pji-  
ſajene.

I. G. B. P. V.

## We Meni JEsu Šowem!

1. Wo ežo dytbi šo Čłowiek najwja-  
zy staracj?

So by wjecjnu sbožnosz dostał.

2. Schto ma wučnycj, so by wjecjnu  
sbožnosz dostał?

Cžl wjeze:

1. Prawje wjericj.

2. Prawe živenje wescj, a

3. Sbojnje wumrecj.

3. Scžoho može to na wučnycj:  
ſ. Katechismuša.

4. Schto je Katechismus?

Skrotke rošwucjenje Božeho Pi-  
šma wot tych najnuſniſich wuc-  
bem nascheho Kſcheszijanswa.

5. Scžoho je Katechismus saty?

ſ. Božeho pišma, aby ſBiblije.

6. Schto je Bože pišmo?

To ſłowo Boże, kotrež pſches  
wucždaczje težo ſw. Ducha, wot  
tych Prophetow a Zaposchtołow,  
knaszej sbožnoszi do knihow ſapi-  
gane je.

7. Kac schelaka je ta wucžba Božeho  
pišma?

Dwojača, Šafon a Evangelion.

8. Schto je Šafon?

Ta wucžba, kiž nam pokaže

**4 Prjotk. Wuc̄ba.**

Kajžy my ſmij, ſcho my cžinicž, a  
cžoho ſo wostajicž dyrbimy.

**9. Schto je Evangelion?**

Wefela poweſcz woč Božeje na-  
dy, wodacza tych rjehow a wjecž-  
nej ſbožnoscze, we Krystuſu.

**10. Budže Sakon a Evangelion  
tejž we Katechisuſu  
prjotkneſene?**

Haj, 1. Sakon, w Božich dje-  
ſacž kaſnjach.

2. Evangelion we tych 3. Arti-  
feliach, a tych druhich žtukach teho  
Katechisuſa.

**11. Wele žtučow ma Kate-  
chismus?**

Schesz: 1. Bože djeſacž kaſnje:

2. Kſchesczijansku wjeru,

3. Wotze naſch ic.

4. S. Čeženizu,

5. Hamt teje klucžow, a

6. Bože wotkaſanje.

**12. Schto wucži prjena žtuka?**

Prawe žiwenje wesz, to je, to do-  
bre cžinicž, a teho ſleho ſo wostajicž.

**13. Schto druhā?**

Prawje wjericž.

**14. Schto czecža?**

Prawje ſo modlicž.

**14. Schtworta?**

Šwojeje čeženizy ſo dopomnicž,  
a ſwoj čeženski ſlub ſwjeru džer-  
žecž.

16.

## Bože džebacž Kasnje. 5

---

16. Pjata?

Prawu pokutu cjinicž, a so spowiedacž.

17. Schesta?

Bože wotkasanje do stojnje wujivacž.

18. Praj mi Spruch?

Dokelž wot małosze pñvjate piñmo wjesch, može tożamo cje roswucjicž kßbožnoszi, psches wjeru do Krystuša JEsuša, pschetož schitko piñmo psches Bože nadunenje date, je wujitne kwuczenju, kdwedženju, kñwarenu, kpoljepschenju we prauđosczi, so by Boži Čłowiek do konjany był, kschemu dobremu skutku hotowy. 2. Tim. 3, 15 - 17.

---

## Bože džebacž Kasnje.

19. Na wele tafflow je Boh Kasnje napiñat?

Na dwie kamencži taffli.

20. Rač wele kasniow bjesche na prjenej?

Te prjenj Čži.

21. Wot cžoho nas roswucja?

Wot lubosze Božeje.

22. Rač dyrbisch Boha lubowacž?

Wosche scheho.

## 6 Boże Džesacjž Kasnje.

23. Kaf wele kaſnjow bjesche na  
tej druhej rafli?

Te druhe ſydom.

24. Mot cjo ho nas teſame ros,  
wucjač.

Mot luboscje teho bliſcheho.

25. Kaf dyrbimy ſwojeho bliſ-  
cheho lubowacjž?

Jaſo ſami ſo.

26. Praj mi Spruch?

Ty dyrbiſch Boha twojeho Kne-  
ſa lubowacjž ſyłej ſwojej wutrobu,  
ſyłei ſwojej duſchu, a ſe wschej  
ſwojej možu, a ſwojeho bliſcheho,  
jaſo ſam ſo. Matth. 22. 37.

27. Za cjo mamy pschi kojdej  
kaſni kedjbowacjž?

1. Na to ſte, kotraž je ſakasane, a  
2. Na to dobre, kotraž je pschi-  
kasane.

28. Praj mi mot teho Erempeļje?

We prjenej kaſni je

1. Šakasane, ſcho pſchibojſtwo, to  
ſwohnikomne a ſnužkomne.

2. Pſchikasana, ta ſnužkomna Bo-  
ža ſlužba, kotraž ne bojosczi, lu-  
boszi a domjerenuju wobſteji.

Praj mi Spruch:

To je ta lubosz k Božu, ſo my  
jeho kaſnje djerjimy, a jeho kaſ-  
nja

## Bože džesacj Rasiye. 7

nje nejšu cjeschke, I. Jan. 5, 3.

We drugoj fasnji je

1. Sakasane, to wotsweczenje Božeho mena.

2. Pschikasane, to sweczenje Božeho mena.

Praj mi Spruch?

Wokaj šo ſemni we tym cjaſku  
teje Muſu, da chgu ja cje mumoži  
a ty dyrbiſch me kwalicj, Psalm

50, 15.

We cjeczej fasnji je

1. Sakasane, to wotsweczenje teho  
ſwiateho dnja.

2. Pschikasane, to sweczenje teho  
ſwiateho dnja.

Praj mi Spruch?

Smicje to ſkovo horje ſcžicej  
mnſlu, fotrež do was ſchcžiepenie  
je, a može wasche dusche ſbožne cji-  
nicj. Bydjcje pak cžinerjo teho ſlo-  
wa, a niz jeno poſlucharjo, ſko-  
tremž wj ſo ſami ſjebacje, Jacob

I, 21. 22.

We ſchtvertej fasnji je

1. Sakasane, to ſazpicjje tych  
starskich.

2. Pschikasane, to cjeſzenje tych  
starskich.

Praj mi Spruch?

Wj džjecji; bydjcje poſluschne  
ſwojim starskim we tym Knesu,

A 4 psche-

## 8 Božje džehacž Kasnje.

pschetož to je sdobne, Ephes. 6, 1.

We pjotej kasni je

1. Sakasane, to nepschecželstwo.

2. Pschikasana, ta lubosnošž.

Praj mi Spruch?

Schtuž swojego bratra hidži, son  
je mordar, a my wjesze, so mordar

nima wjeczne žiwenje tak so by' pschi  
him mostalo, I. Jan. 3, 15.

We schestej kasni je

1. Sakas. ta nepotwrošt.

2. Pschikas. ta potwrošt.

Praj mi Spruch?

Mech budže mandželstwo cjeſne  
bžerjane pala schitkich, a mandžel-

ske ložo newomasane, ale furwa-  
rjom a mandželstwa łamarjom bug

bje Boh žudjicž, Hebr. 13, 4.

We sydmej kasni je

1. Sakas. ta nepraudosž.

2. Pschikas. ta praudosž.

Praj mi Spruch?

Bulki dobnyt' je, schtuž bohabo-  
jasny je, a doſcz ma ta tem, schtož  
jemu Boh da. Pschetož my nicio-

na ſwjet pschinesli nejſtimy, a je  
ſjawne, so tejsch nježo ſneho mu-  
nesež nebudžemy, I. Tim. 6, 7.

We woſmej kasni ſu

1. Sakas. te ližy.

2. Pschikas. ta wjernosž.

Praj

## Bože džebacj Rasnje. 2

### Praj mi Spruch?

Wotkładycje sju, a recjcie wjer-  
nosz, koyždu se swojim bliſchim,  
dokelž my stanu ſmu beſobu,  
Ephes. 4, 25.

We džewjatej fasni sju

1. Sakaſ. te ſte žadofſje.

2. Pschikaf. te poſtočjenje ſtudj  
loſchtow.

### Praj mi Spruch?

Ja napominam was, jaſo po-  
brojnikow a gusnikow, ſdalućje  
ſe cijelnich loſchtow, kiž napsche-  
cjiwo duſchi wojuju, II. Petr. 2, II.

We džebatej fasni je

1. Sakaſ. to pschinarodžene ſte po-  
žadanje, a jeho prjene hibanje.

2. Pschikaf. ta dokonjana ſwjačoſſ  
a praudoſſ.

### Praj mi Spruch?

Woblecjce ſo teho noweho cijlo-  
weka, kotrnyž po Bohu stworenij  
je, we wjernej praudoſci a ſwja-  
čoſſi, Ephes. 4, 24.

29. Schto strosemiſch ty psches  
to ſte?

Rjedh.

30. Schto je rjedh?

Pschestupenje teho ſakonja, abn:  
ſchicko, schtož je Božim fasnjam  
napschecjiwo.

25

31.

## Io Božje džefiacj Kasnje.

31. Rat schelaki je rjeh?

Dwojaki: 1) Ton pschinarocjeny, a

2). Ton pschicjinenn, aby wobendjeny.

32. Schto je ton pschinarodženy rjeh?

Nemož we dobre, a pokilenie kschemu stemu.

33. Schto je ton pschicjineny rjeh?

Duž snyklemi, jadoscjemi, kłowami a skutkami to ste czinimy, aby teho dobreho bo mostajimy.

34. Rat schelaki je ton wobenodženy rjeh?

Dwojaki: 1) teje słabość, dny jedyn kschescijan snewjedomosczu, aby spschewatanjom bo pschelada.

2) Teje samopaschnosze, dny czlowek wjedomnje a zdobrzej woli to ste czini, aby teho dobreho bo mostaji.

35. Ssu da schizy czlowekojo rjeschnizy?

Haj, jeli so prajimy, so żaneho rjeha nimamy, sawedžemy bo kasni, a prauda we nas neje, I. ſ. Žana 1. 8.

36. Schto frosemisch ty psches do dobre?

De-

## Křesćijanska vjera. II.

### Dobre skutki.

37. Schto su dobre skutki?

Schitko to, schtož jedyn vjersja-  
għi psħex moż teħo ħ. Ducha po tħix  
dżeħħacż kassniach ūebi dobrega po-  
mħalli, recži a cjinu.

38. Sa klinim ūebi psħex dobre  
skutki sbożnosz:

Nje, tużjamu dostanemy slutej  
nadx.

39. Čjohodla da dyrbimy dobre  
skutki cjinicż?

Dokelż je Boh psikka sal je, a  
wone mot vjerni swjetiċiż d'urbja.

40. Schto ma wobsantne je Božiħ  
dżeħħacż kassnjow we ūebi?

Tene Bože roženje a bluber je.

41. Schto rosy Boh?

Kjedzi demaphatizzi abu żtra-  
fomacż.

42. Kāt schelaka je ta' żtraffs?

Trojaka: 1) Ējjelna, jafo wejna,

2) Dukhomna, jafo s'djerjenje  
rjeħow.

3) Wjecjna, jafo satomanshi.

43. Schto lubi Boh?

Dobretu cjinicż.

44. Komu?

Tym fiz jeho lubuja, a jeho fa-  
snje dżerja.

45. Kāt schelaka je ta' dobrota?

Trojaka: 1) Ējjelna, jafo mjer.

## **12 Rischetzijska Wjeca.**

2) Duchomna, jaſo modacjje rječor.

3) Wjeczna, jaſo ſbožnoſz.

46. Praj mi Spruch?

Ta Bohobojaſnoſz je fſchitkim wjezam wujitna, a ma ſlubenje teho njezischeho a pſchichodneho živenja, I. Timoth. 4, 8.

47. Stoha je ſbožnoſz?

Wona we tem moſteji, ſo ta duscha budje Boža widžiež, a ſwojata a jara weſela bycj. To cijelo budje krafne, možne, a nezmertne, ſchitko do wjecznoſze.

48. Praj mi Spruch?

My budžemy Božu podomni, pſchercož my jeho widžiež budžemy gač, fajž wen je, I. Jan. 3, 2.

Wy budžecje ſo ſweſelicj ſnewurefnenem a krafnem weſeljom I. Petr. 1, 8.

Prawi budža ſo ſwojecžicj jaſo ſkoncžkom we ſwojeho Wotza fraleſti, Matth. 13, 43.

Cijelo budje ſynte wſlaboſci, a budje stanucj wmožn, I. Cor. 15, 49.

Ssmercj wjazh nebudje, aniz ſrudoba, aniz wołanje, aniz boloſz wjazh nebudje, ſjew. Jana 21, 4.

Bož je was powołał knesachodnemu a knesmasanemu a kneswja- dnemu

## Rſchesczijanska Wjera! 13

dnemu herbstu, kotrež mam ſfho-  
wane je wnebeſach, 1. Petr. I, 3.4.

## Rſchesczijanska Wjera.

49. Schto je wjeru?

Boha ſnacž, jeho ſłowo ſa wje-  
ſte džerzecž, a ſo jemu domjericž.

50. Schto je ta prawa wjera?

To wjeste a twerdźje ſałozene do-  
wjerenie teje wutroby, ſkotrem wo-  
na ſchitke Bojosze wjernosze horje  
woſme, ſu jich mozuje, a ſebi  
pſchipi.

aby:

Za wjera je twerde ſałozenie te-  
ho, na kotrehož nadžiju ſtajimy, a  
je wjeste domedženje teho, schtož ne-  
widžimy, Eſtebr. II, I.

51. Wiele žtužkow ma wjera?

Cgi. 1) Wedženje, aby wjedomnoſz,

2) Domedženje, aby pſchipal,

3) Dowjerenie, aby nadžiju.

52. Je wjera kſbožnosci nufna?

Haj, pſchetož ſchtuž wjeri, a  
chczeny budže, ton budże ſbožny,  
ſchtuž pak newjeri, ton budże ſata-  
mann, praji Kryſtus pola Mark.

16, 16.

53. Do koho dyrbimy wjericž?

Do Boha.

## 14 Rischetszijanska Wjera.

---

54. Schto je Boh?

Boh je jeden wjeczny Duch, fiz  
je schehomozny, schehomjedomny,  
schudzomny; dobrocziwy, smilny,  
siwjaty, wjerny a prawy.

55. Je da wele Bohow?

Nje, wono je jeno jene jeniciske  
Bojswo.

56. Bak wele je Parschonow we tem  
jeniciskim Bojswi?

Czi: Wotz, Ssnn a zm. Duch.

57. Bak welje je Artikelow?

Czi.

58. Schto je Artikel?

Staw, aby Wuczbo.

### I.

59. Wot czechob roswuczi nas ton  
Frjeni?

Wot Wotza, a wot skutka te-  
ho stworenja.

60. Schto je Boh ton Wotz?

Za prjenja Parschena we Boj-  
stwi.

61. Schto je Boh ton Wotz  
cjinik?

Won je stworil nebeza a semju,  
a schtož we nich je.

Praj mi Spruch?

Schitko, schtož widzimy, je sni-  
czechoszczinene, Hebr. II, 3.

62. Schto je stworicz?

Gne

Snicjeho nj schto czinici.

63. Kak schelatke su te stworene  
nja:

Dwojake: 1) Ze newidomne,  
jafo su jandzelje.

2) Ze widomne, jafo su czlo-  
wekojo, blonjo ic.

64. Schto su jandzeljo?

Duchy.

65. Kak schelazy su Jandzeljo?

Dwoji: Dobri a jli.

1) Dobri su sweczi, mudri a  
mozni duchy.

2) Sli su mozni, lezni a spje-  
schni, ale nepscheczelnii duchy,  
kiz su mot Boha we hordoszi a ne-  
posluschnosci motpanuli, a teho-  
dla do wjecjnego satamanstwa pschi-  
schli su.

66. Schto je czlowek?

Jene prawje krasne stworenje  
Boze, a wobstrij sjeneho spra-  
wneho cijela, a sjenieje rodomne  
je duschje.

67. Kak schelati je schtant tych  
czlowiekow:

Schtoraki: 1) Zeje newinosje,  
2) Zeho rjecha, 3) Zeje nadu, a 4)  
Zeje krasnosje.

68. Schto czini Boh ten Wotz  
njett?

Mon schitko sdjerji, wobstara,  
a psched stem wobarnuje.

Praj

Praj mi Spruch?

Boh neße schitke wjeze se ſwojim  
možnem ſłowom, Hebr. I, 3.

II.

69. Motcžoho roſwucži naſton  
druhi Artikel?

Woe Boha Ssyna, a wot ſkutečna teho rumenta.

70. Schtu je Boh ton Ssyn?

Ta druhá parſchona we Bojstvi, kdežto wot Božího plodžena je, vjerný Boh a vjerný čłowiek.

71. Kač budže Boh ton Ssyn  
hewač menowany?

耶穌, to je Sbožník.

Mefias a Krystus, to je žalbowany.

Immanuel, to je Boh ſnami.

72. Na cjo mamy we tej wucžbi wot Krystuša ředźbowacž?

Na cji wjeze, na jeho parſchonu, ţtanc a ham.

73. Schto je wot jeho parſchony Ewjerenu?

So je vjerný Boh a vjerný čłowiek.

74. Kač wele ma da naturow?

Dwie: Bojsku a čłowisku

75. Kac̄ schelaki je Krystusowy  
žtant?

Dwojakī: ton žtant

- 1) teho Poníženja, a teho
- 2) Powoschenja.

76. Schto kłuscha kžantej teho  
poníženja?

Jeho narod, kudoba, cjerpenje,  
šmercji a porebanje

77. Schto kłuscha kžantej teho  
powoschenja?

To k̄eli deljestupenje, horjesta-  
cje, do nebes spjeczje, ſedjenje  
k Bozej pravizy a pschichod ksuđej.

78. Kac̄ schelaki je Krystusowy  
hamt?

Trojaki: 1) Woschimjeschniſſi,  
2) Prophetiſſi, a  
3) Kralowſſi.

79. Schto je Krystus cziniſ ſa  
ko Woschimjeschniſ?

Won je ſo kām ſa nasche rjechi  
na kſchiju Bohu woprował, a naſ  
k Bohon: wujednat.

80. Schto czini Krystus jaſo  
Propheta?

Won nam Božu wolu ſjewi.

81. Schto czini Krystus jaſo  
Kral?

Won kneži na wſchjech ſtware-  
njach.

## 18 Kschescijanska Wjera.

82. Rat schelake je Krystusowe  
Kralestwo:

Trojake: Kralestwo 1) Zeje scher-  
homozy, aby natury,

2) Zeje nadu, a

3) Zeje krasnosze, aby cjesze.

83. Schto je Krystusowe wus-  
moženje?

Duž won schitkim žowekam,  
psches swoju dokonjanu poſku-  
ſchnosz a czerpenje, se swojej krwju,  
wot rjehow, ſmercje a wot možn  
teho cjerta, jene wumozjenje je  
saſkuziš.

Pray mi Spruchi?

Boh je teho, kotryž wot žaneho  
rjeha nicžo newedžische, sa nas krje-  
dzej cjinil, so bychmy my we nim  
ta praudosz byli, kotaž psched Boh  
hom płaczi, 2. Cor. 5, 21.

Jesus Krystus je tej ſmercji tu  
mož wſał, živenje pak a nesachod-  
nosz na ſwjetko pschineſz psches to  
Evangelion, 2. Tim. I, 10.

### III.

84. Wot cjoho roſwucji nas  
ton czeczi Artikel:

Wot ſ. Ducha, a wot ſkutka  
teho ſwecjenja.

85. Schtu je Boh ton ſw. Duch:

La czecja Parſchona we Bojſiwiſ  
kotaž

ſotraž mot Wotja a Šyna wuſ-  
hadja.

86. Schto cžini ton ſtw. Ducht:  
Won powoła, rožwjecži, wo-  
švecži a ſdjerži.

87. Schto je to Powołanie:  
Wono je to prjene ſjewenje a po-  
dowanje Božeje nadn, kiž kojždeho  
cžloweka ſbudži a wabi, tajku  
Božu nadu poſnacž a horjewſacž.

Praj mi Spruch:  
Boh je cžinił, ſo býchu teho Kne-  
ſa pyttali, hacž býchu jeho nama-  
ſacž a namakacž moli. Zaposcht,  
Efutk. 17, 26. 27.

Praj mi Ekempelje:  
Ton Bohot Felir. Zaposcht,  
Efutk. 24, 25.

Ton ſhubeny Šsyn, Luk. 15, 11.

La žonska Lydia, Zaposcht,  
Efutk. 16, 14.

88. Schto je to rožwjecženje?  
To je to połniſche rožwucženje a  
možne dowedženje tych poſkufchnych,  
ſo potom JEsuſa ſwjetliſcho ſna-  
ja, a do njeho wutrobnje wjerja.

Praj mi Spruch:  
Boh naſcheho Knesa JEsom  
Kryſta, ton Wotj teje cžesze, daj  
wam Duha teho roſoma a ſje-  
wenja,

## 20 Kscheleszanska Wiera.

twenja, kþwojemu þinemu poñnacju, a roþwjetlenje wocji wascheje myßle.

89. Schto je to wuszwjeczenie?

To je ta nowa duchomna mož a nada, psches kótruz ton wjerjazv cílowek potom po Bozej woli dobre skutki czinicj moje.

Praj mi Spruch?

Mi sám Boži skutek, stworení we Krystuþu JEsuþu Edobrym skutkam, Ephes. 2, 10.

90. Schto je to sðzerzenie?

To je to wobarnianje a schjebne wedżenje tych roþwjeczonych a wuszwjeczonych, so wóni we wjeri a wswjatem živenju wostanu a pschiberaju.

Praj mi Spruch?

Ton Boh scheje nadu, kij nas powołał je kþwojej wjecznej kraßnosći, we Krystuþu JEsuþu, ton budże was, kij-wy malu kwilu czerpicje, dohotowacj, wobtwerdžicj, poþylnicj a saložicj, 1. List. Pjetra, 5, 10.

91. Psches čo czini ton swjaty Duch to schitko?

1) Psches Evangelion aby Boże þłowo.

2) Psches swjowe darm a dobrote.

3) Psches kótruz a czerpenje.

92.

## Wotze nasch.

21

92. Kajki wuzic̄ da to pschinezē?

1) Koſtac̄je tych rjehow, Zap.

Sfuit. 2, 37.

2) Zu wjeru do J̄esom Krysta,  
ERom. 10, 17.

3) To modac̄je tych Rjehow a  
praudos̄, ERom. 3, 25.

4) Swjate živenje, Gal. 5, 22.

23. 24.

5) To džjec̄jastwo Bože, ERom.  
8, 14. 15. 16.

6) To horjestac̄je mot morwych,  
ERom. 8, 11.

7) To wjeczne živenje, Ephes.

2, 8. 9.

## Wotze nasch.

93. Schto je modlitwa?

Koſreczenje jeneje wjerazeje wu-  
trobi s Bohom.

94. Kac̄ schelake je to modlenje?

Dwojake: 1) To swohnkome,  
kotrež ſu tejj ſertom a ſe ſłowani  
ſtane.

2) To smuzkome, kotrež ſo  
ſwutrobu, bes swohnknych ſłowow  
ſtane.

95. Komu dyrbimy ſo modlic̄?

Gsamolutzny kremu czijenic̄je-  
mu Bohu.

96. Kac̄ dyrbimy ſo modlic̄?

Groſo-

22) Motze nasch.

---

Grosomom, snutyrnoscu, swustrobu a we džjecjazem dowjerenju.

97. Dy a dže šo mamy modlicj?

Pscheic a Ichudžom.

98. Sa koho dyrbimy prošycj?

1) Sa šo, 2) sa wschitkich čłowefow, a 3) tejj sa swojich nepschecjelov.

99. Schto dyrbi nas kmodlenju nowiebicj?

1) Nascha nusa, cajelna a duhomna.

2) Boža pschifasnia, a

3) Bože šlubenje. Pschetoj Boh praji: Wołaj šo kemni wcjaſiu teje nusy, da chzu ja cje wumoz, a tñ dyrbisich me kwalicj, Psalm 50, 14.

100. Rotra je ta najsjepsche a najskaſnischke modlitwa?

Zon Motze nasch, kofryjž JESUS ſam wustajil a nam prjotk piſał je.

101. Ktñ budže Motze nasch roſdijeleny?

Do cjioch thelov, 1) Do ſapocjatka,

2) Šydom proſtwow, a

3) Leho wobsanknenja.

102. Schto proſzymy mot Boha wtych ſydom proſtwach?

Zo pſchiwobrocjenje leho dobreho, jake

1) Gswecjenje Božeho mena,  
Niž nam, Kneje, niž nam, ale  
twojemu menu daj kvalbu, twojeje  
nadn a praudn dla, Ps. 115, 1.

2) Pschikod Božeho kralestwa,  
Gsmu my djjecji Bože, da sinn  
tejsch herbojo, a zwar Boži herbojo,

a slobuherbojo Krystuſowi, Rom.  
8, 17.

3) Dopelnenje Božeje wolje,  
Bož nech czini was hōtownych,  
we wschitkim dobrym ſkutku, ſo  
byſhcje jeho wolu czinili, a nech  
dokonja we was to, ſchtož psched  
nim je spodobne, psches JЕſom  
Kryſta, Hebr. 13, 21.

4) Cjjelne dare,  
Nech my jysze, aby my pijecje,  
aby ſchtož my czinicje, czincje ſchitko  
Bohu kcjesczi, I. Cor. 10, 31.

To motwobrocjenje teho ſteho,  
jaſo:

5) Wodac̄je rjehow,  
Tak tejsch budze wam moj nebes-  
fi Motczez czinicž, jeli ſo my newo-  
dacze kojdy ſwojemu bratrej, ſwa-  
ſich wutrobow jich wine, Matth.  
18, 35.

6) Gwarnowanje psched rje-  
chami,

Zane

## 24. Ssw. Chczeniza.

---

Žane, kiba čłowiske spytowanje, neje was nadeschło. Ale Bož  
je śwjerni, kiž was nebudže psches  
wasche samoženje dacž spytowacž;  
ale budže cžinicž, so to spytowanie  
tak konja dobniže, so wój je snaess  
možecje, I. Cor. 10, 13.

7) Spusčenje teje žtraffy tých  
rječow.

Sbožny je ton muž, kiž spytowana-  
nje snaess, pschetož výž won prawy  
scjlneny je, dostane won tu froni  
teho žirvenja, fotruž ton Knes ſlu-  
bil je tym, fotſiž jeho lubuja, Ja-  
cob. I, 12.

103. Schto rječa Čamen?

Haj, sawjernje, wopravidžje.

104. Praji mi Spruch:

Ja praji mam: Schitko, schtož  
won proſhuće we waschej modlitwi,  
wjercje jeno, so won tožamo dostacž  
hudjecže; mono ſo mam budže stacž,  
praji Kryſtus, Mark. 11, 24.

---

## Ssw. Chczeniza.

105. Schto je Saſkament?

Sswjaty ſkutk wot Boža wu-  
ſtajenj, dñž won, psches wiđomne  
wjeze, ſwoju nebesku nadu a fu-  
bla podawa, ſchenkuje a ſasygluje.

106.

106. Schto flascha Eoijdemu  
Sacramentej?

1. Mjeschto wiđomne, abn  
ßwjetne.

2. Mjeschto newiđomne, abn ne-  
beske: jafko wßwjatej chczenizn wo-  
da a ßm. Duć, we Božim motka-  
sanju Pljeb a Krystusowę c̄jelo,  
wino a Krystusowa frej.

107. Kak schelake su Sacramente?

Dwojake, a flascheju abn Eſtare-  
mu, abn knowemu Testamentej.

108. Kotre flascheju Eſtaremu  
Testamentej?

Wobrjeſanje a jutrowne jehnjo.

109. C̄johodla nimamy tejsamej  
wjezy?

Dokelž jei Krystus stym starym  
ſafonjom hohrje sbjenyl je.

110. Kotre Sacramente flascheju  
knowemu?

Sew. Chczeniza a Bože Wot-  
časanje.

111. Schto je siw. Chczenizus  
wustajil?

Krystus.

112. Ide c̄ejim meni dybci ko  
chcziej?

We tem meni teho Wotča, a te-  
ho Sevna, a teho siw. Duća.

113. Schto je ton chczenisti flub?

W Duć

## 26 Hamt teju Kluczow.

---

Dyż Boh temu čłowiekij, a tom  
čłowiek Bohu, njeschtó ſlubi.

II4. Schto ſlubi Boh temu  
Čłowiekej?

- 1) Wodawanie tych rjećow,
- 2) Wumozjenje wot ſimercji a  
čertca,

3) A tu wiecžnu ſhoğnosž.

II5. Schto ſlubi čłowiek Bohu?

So je ſo.

1) Worreſknięc čertej, a ſbita  
ſim jeho ſtutkam, a ſbitkemu jeho  
waschnju.

2) Wjericž do Boha Wotza  
Seyna a ſim. Duša.

II6. Schto je nowy narod?

Dyż Boh čłowiekej wjeru da,  
duchowne živenje ſobu dželi, a  
jene nowe waschnie we nim sa-  
pocjne.

Praj mi Spruch?

**JESUS** praji fMikodemuszej z  
Sawjernje, sawjernje ja praju či,  
jeli, so ſo ſchtu nenarodži ſwodu a  
ſdudia, da mon nemiože do Božeho  
fratstwa pſhindž. Jan. 3, 5.

---

## Hamte teju Kluczow.

II8. Bať ſchelake ſu Klucje  
nebeſow:

Dwoje: Klucz 1) teho wotsana  
Inenja, a

2) Teho

2) Teho sanknenja.

119. Schto je klucz teho wot  
sanknenja?

Wodacjje tych rjedow.

120. Schto je wodacjje rjedow?

Spuschnjenje schitkeje winy a  
straffy tych rjedow.

121. Schto je klucz teho sanknenja?

Sdžerzenje tych rjedow a wos-  
sanknenje wot feschessijskeje  
gmejny.

122. Komu budja rjedi wodate?

Pokutnym.

123. Rotsi su pokutni?

Rotsig bo swojim rjedow wos-  
trobne faju, do JEsom Krysta  
wjeria, a swoje živjenje polje-  
pschuja.

124. Schto je pokuta?

Tene wotwobrocjenje wot schit-  
eho rjeda psches wutrobne roška-  
cje, a wobrocjenje fBohu psches  
su pramu wjeru.

125. Kat schelaka je pokuta?

Divojaka: 1.) ta schjedna tyc  
stejaznyh we Bozej nadji, 2.) ta  
wulfa tyc wupanennyh fBojeje  
nadji.

126. Wiele tukow ma pokuta?

## 28 Samt teju Kluczow.

Divje: 1) Rossackje tych rjedow  
a 2) Wjeru do JEsom Krysta.

127. Schto je rostacije tych rjedow?

Dyz czlowek 1) swoje rjedi posnaje a so jich wusnaje, 2) tych samych dla stysknosc we swojej wutrobi czuje, a 3) je wutrobnje hidzi.

(Wuczbu wot Wjern pytaj horstach wprashenach, 46 = 50.)

128. Schto dyrti na pokutu pschind?

Ta nowa posluskchnosc, aby posiepschowanje teho zivjenja.

129. Schto je nowa posluskchnosc?

To wostajenie teho sleho, a zinenje teho dobreho.

130. Schto je so spowiedacj?

Oswoje rjedi posnacj, a sa wobracjje tych samych proshnj.

131. Kak schelata je Spowiedj?

Trojaka: 1) Psched Bohom, jako: Wodaj nam nashe wine; Bojo! bycz mi rjeschnikej nadne!

2) Psched bliskim, jako: Jesi so bym wam schto napshicjimo czinit, da proschu, so byshcze mi wodali, ta cazu so poljepshowacj.

3) Psched prjedarskim Hammom.

132.

132. Präj mi spowedj psched priea  
darstim hamtom?

Dostojny lubny Kneze, ja  
proschu, wñ zylis moju spo-  
wedz blinschecz, a mi, na Boze  
mjesto, moje rjedhi wodacz:

O schekomožny Božo, milosir-  
ny Bože, ja kudny, hubeny,  
rjesawni čłowek, poſnaju ſo tebi  
ſchitkicb ſtwojicb rjeſhow a ſko-  
ſjow, ſkotnymiž ja tebe dñ roſnje-  
wał, a twoju žtraffu, cjaſnu a  
wjecznu, ſaſkužiſ ſym. (Tyc pac  
ſchitkicb je mi wutrobnje žel, a ka-  
ju ſo jich jara, a proſchu tebe  
psches twoju nedogruntowanu  
ſmijelnosz, a psches to ſwiate ne-  
ſawinowate horke cjerpenje a  
wumreczje twojego lubeho Šu-  
na JEsom Krysta, tñ by ſył  
mi hubenemu, rjesawnemu čłowes-  
tej nadanu a ſmijelnu bycz, (ja ſu,  
ſpomožu teho ſw. Duha, ſtwoje  
žiwenje poliepschowacz a fromni-  
ſchi bycz.) Hamen.

Druha Spowedj:

Ja rjesawni čłowek poſnaju  
psched Bohom a psched wami, so

ja twrjeſbach podjatny a narodzeniy  
ſym, džeſtacz Bože kaſnje ſmyſſe-  
mi,

W 3

## 30 Samit teju Kluczow.

mi, słowami a słuchami pſchęſta-  
pił, a stem czaſnu a wjecznu żtros-  
ſu ſałtužił ſym, to ſchitko je mi  
wutrobnje žel. Ja pak wjerju do  
ZĘſom Kryſta, a troſchuju ſo, ſo  
je won ſawſhje moje rječi czerpit  
a doſz cžinił; Zehodla proſchu ja,  
wy zyli mi, na Bože mjesto,  
ſchitke moje rječi wədac̄, a na  
to, Kryſtusowe cžieło a Krej wnym  
žonowanym fliedi a wint, Fpoſylo-  
nenju mojeje wjery, ſobu džielic̄.  
Ja zu ſpomožu teho ſiw. Duſha  
ſtwoje žiwenje poſjepſchowac̄, a  
fromniſchi býd̄. Homen.

133. Wele žtukow ma ſpowedž:

Cži: 1) Koſkacžje a ſnidženje  
rječa dla.

2) Prawu wjeru do ZĘſom  
Kryſta,

3) To nowe prjotkacžje Fpo-  
ljeſchowanju teho žiwe-  
nia.

Praj mi Sprudž?

Ja džjac̄: Ja zu poſnac̄ te-  
mu Kneſej ſtwoje pſchēſtupenje,  
a ty mi woda tu ſłosz mojich rje-  
čow, Gela, Psalm. 32, 5.

Bože

Bože Wotkaſanje. 31

Bože Wotkaſanje, abn Sa-  
krament teho Woltarja.

(NB. Wucjbu mot Sakramentow pyta-  
taj horkach wprasheu. 98. 103.)

135. Schtu je Bože Wotkaſanje  
wustajil?

Kryſtus.

136. Schto je won wtem Sakra-  
mencji wustajil?

Sewoje wjerne c̄jelo, a ſtwoju  
wjernu frej.

137. We c̄im je won to wustajil?

To c̄jelo we tym žonowanym  
Eljebi, tu frej we tym žonowanym  
icini.

138. Kęžomu je won to wustajil?

Kjyđi a Epicju.

139. Dyrbja ſchiſy Bſcheszijenjo Bo-  
že Wotkaſanje po wobimai ſta-  
tomaj wuziwacj?

Haj, ſchluß jo po jenym žtalcji  
wuziwa, ibn je prawje newuziwa.

140. Čžohodla?

Dokelj Kryſtus ſjawnje pſchifa-  
ſat je: Smicje a ihsze, smicje a  
picje ſphiſy ſneho zc.

## 32 Bože Wottasanje.

141. Kiel schelake je to wuziwanje  
Božeho Wottasanja?

Dwojake: 1.) Saframentske,  
aby swohnkomne,

2) Duchowne, aby snuzkomne.

142. Schto je to Saframentske  
wuziwanje?

Dyž Krystusowe c̄jelo a frej,  
stym kłjebom a winom, sc̄jelnym  
ertsom wuziwane budže.

143. Schto je to duchowne wuziwanje?

Dyž Krystus we tej duschi  
psches prawu wjeru wuziwani  
budže.

144. Schtuba ma to saframentske  
wuziwanje?

Šfijū, c̄i pokutni f̄zwojej  
ſbožnosći, c̄i nepokutni f̄zwoje-  
mu ſudej.

145. Rotsi maju to duchowne  
wuziwanje?

Zeno c̄i pokutni, a to ſu c̄i  
dostojni Hoſzjo pschi Božim  
blidzi.

146. Kajki wuzitt dawa Bože  
wottasanje?

Wodawanie tych rjeđow, ži-  
wenje a ſbožnosć.

147.

147. Schto ma fojdy na kędžbu saci  
tij ze k Božemu Blidu hicj?

Won dyrbi šo:

1) Predy Božeho Blida spytacj,  
hacj ma roškacje,  
wjeru, a to dobre prjotkacje.

2) Wola Božeho Blida šo nu-  
tynje sadžeržecj, so mo-  
dlicj, Boha, Krystuša a  
ton Sakrament wopom-

nicj.

3) Po Božim Blidži teho Knes-  
sa ſmercj pſchipowedacj a  
wnowem živenju kogicj.

148. Ssu čiſkamti doſtojni hoſſjo,  
kotsij ſo ſwojich rjechow noch-  
zedja wostajicj?

Mje, woni ſu nedoſtojni, a  
wuzivoju Bože wottasanie k ſwo-  
jemu ſatamanſtu. Pſchercoj do-  
ſtojni dyrbja ſo mot ſbitkeho  
ſmasanja teho Čujeļa a Duča  
wutredjicj, a wobſtajni hacj do  
konja wostacj pſchi muſiwečjenju  
we Bohabojosji, 2. Korinth.  
7, 1.

149.

149. Kak možesch ty pschi wujiwaj-  
nju Božeho cžjela sdycho-  
wacj?

O tñ Jezujo Božje, Forrež teho  
śwjetata a moje rječi nesesch, Smil-  
šo nademinu!

150. Kak možesch ty pschi wujiwaj-  
nju Božeje Krwje sdycho-  
wacj?

Moj JEsušo, twoja Krej wu-  
ejiss me wot mojich rječow!

151. Präj mi Spruch:

Schtož nedostojnje jn wot teho  
Eljeba, aby piye steho felicha teho  
Knesa, ton šo pscherjesch na tem  
cžjeli a krwi teho Knesa. Nech  
šo pak cžlowek ſam ſpýtuje, a  
nech tak jn wot teho Eljeba, a pi-  
je steho felicha. Pschetoz ſtuiž  
nedostojnje jn a piye, ton jn a piye  
ſebi ſam ton ſud, ſo won nero-  
ſuviži to cžjelo teho Knesa, I, Ko-  
řinth. II, 27'30.



Mojuje wo to, ſo byſte ſe  
pschic

psches te czjiesne rota nuzschi,  
Luk. 13, 24.

Czincje, so bñstcje wñ sbožni  
byli, sbrjoszu a serženjom, psches  
tož Boh je, kij wam možnje da-  
wa to, so zecze, a te, so czini-  
eže, po tym dobrym spodobanju,  
Ephil. 2, 12. 13.

Kat mam wojsowacj, schto mam  
czinicž :

Łaj, eu masch skrotkim to  
Wustajenje twojego Sboža,  
smenom :

1. Posnaj, so ty hubeny  
rjeschnik si,

2. Dai ſebi schitkij ſiwo-  
jich rjechoiv wutrobnje  
žel bycž,

3. Wotwobrocž bo wot  
schitkij rjechoiv, a hidž  
je,

4. Gapschin Kryſtuso-

wu

tu si faſtužbu sprati  
mjeru.

5. Boſtaſ ſe ſcheho ſte-  
ho,

6. Cžin to dobré ſivje-  
ru,

7. Poſyln ſwoju mjeru,  
lubosz, a nadžiju vſches  
modlitwu, Bože ſlo-  
wo, Motsasanie tc.

8. Blycž Bohu ſivjernu,  
hacž eſimerčji.

9. Taſt doſtanefch tu Kre-  
nu teho wieczneho  
Živjenja.

H a m e n.



